

Betreeft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Haggai	Auteur:	Ds. I.J.R. Bijl
Nummer 2020	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen		

Bijbelstudie over Haggai 2: 7-10 DE WENS ALLER HEIDENEN

In de vorige Bijbelstudie hoorden wij dat de Heere Zijn knecht Haggai voor de tweede maal tot de Judeeers zond om te profeteren over de herbouw van de tempel. Nadat dat de eerste keer plaatsvond op de eerste dag van de zesde maand in het tweede jaar van koning Darius, gebeurde dat nu op de eenentwintigste dag van de zevende maand. Dat was dus ruim anderhalve maand later.

Opnieuw moest Haggai het volk oproepen om de herbouw van de tempel voort te zetten. Nadat de herbouw van de tempel eerder door nalatigheid was gestagneerd, dreigde er opnieuw vertraging op te treden. Het was weliswaar nog niet zover gekomen dat de herbouw van de tempel helemaal tot stilstand was gekomen, maar het leek erop dat het niet lang meer zou duren voordat dit het geval zou zijn. Overigens was de reden dit keer een geheel andere. Moedeloosheid speelde het volk parten. De oorzaak van deze moedeloosheid was daarin gelegen dat het volk zich er bij de herbouw steeds meer van bewust werd dat de tweede tempel die zij bouwden nooit dezelfde heerlijkheid zou hebben als de eerste, door Salomo gebouwde, tempel.

De kostbare materialen waarover Salomo wel de beschikking had, stonden hen namelijk niet ter beschikking. Bovendien hadden de Judeeers te maken met de verordening van koning Kores van Perzië, die hen weliswaar had aangespoord om de tempel te bouwen, maar er wel bij bepaald had dat de afmetingen van de tweede tempel kleiner zouden moeten zijn dan van de eerste. En dat terwijl Jesaja eerder juist had voorgezegd dat de heerlijkheid van de tweede tempel groter zou zijn dan van het eerste huis van God. Het tegendeel leek echter het geval te zijn.

Dit alles maakte het volk moedeloos. Ze herbouwden de tempel dan wel, maar toch was het als niets in hun ogen. Mogelijk hebben zij zich zelfs afgevraagd hoe ooit de beloofde Messias, als Deze gekomen zou zijn, Zijn voetstappen zou kunnen zetten in deze tweede tempel als die niet alleen kleiner zou zijn dan de eerste, maar ook van mindere schoonheid. Zou de betrekkelijke eenvoudigheid van de tweede tempel wel passen bij de heerlijkheid van Zijn openbaring?

Onder deze omstandigheden werd Haggai opnieuw door de Heere gezonden om het volk toch aan te sporen om voort te gaan met het werk. Hij moest de Judeeers oproepen om niet te vrezten. De Heere zou met Zijn Geest niet van hen wijken, omdat Hij gedacht aan Zijn trouwverbond.

Nog een weinig tijds

Wat was de eigenlijke oorzaak dat het volk, ondanks dat de tweede tempel wat betreft omvang inderdaad minder groot en wat betreft materialen inderdaad minder mooi zou zijn dan de eerste tempel, toch haast moest maken met de herbouw? De reden daarvan was juist de spoedige komst van de beloofde Zaligmaker. Het volk heeft mogelijk gedacht dat, ook omdat de heerlijkheid van de tweede tempel minder zou zijn dan van de eerste, de Messias nu wellicht niet meer zou komen. Haggai moest van Godswege het volk er echter op wijzen dat de komst van de Zone Gods zeer nabij was: "Want alzo zegt de HEERE der heirscharen: Nog ééns, een weinig tijds zal het zijn; en Ik zal de hemelen en de aarde en de zee en het droge doen beven" (vers 7). Daarom moest grote haast gemaakt worden met de bouw van de tempel.

Het valt op dat Haggai spreekt van "een weinig tijds", terwijl het op dat moment toch nog ongeveer vijf eeuwen zou duren voordat Christus geboren zou worden. Blijkt ook hier niet dat bij de Heere één dag is als duizend jaren en duizend jaren als één dag (2 Petrus 3:8)? In het licht van de eeuwigheid is vijfhonderd jaar maar nauwelijks meer dan een halve dag.

Wat evenzeer opvalt is dat de Heere laat voorspellen dat Hij de hemelen, de aarde, de zee en het droge zou doen beven. Wij lezen in Gods Woord dat met name bij de wederkomst van Christus de aarde en de hemel bewogen zullen worden (Hebreeën 12:26). Dat is echter wezenlijk ook al gebeurd bij de eerste komst van Christus. De hemelen scheurden zich toen de Zoon van Gods eeuwige liefde neder kwam naar deze aarde. De heerlijkheid des Heeren omscheen de herders in de kerstnacht, die niet alleen de engel zagen die hen verkondigde dat Christus geboren was, maar die ook hoorden dat door een menigte van hemelse heirlegers de engelenzang gezongen werd (Lukas 2:10-14). Bij het bewegen van hemel en aarde moeten we echter ook denken aan de steenrotsen die

scheurden toen de Heere Jezus stierf (Matthéüs 27:51) en aan de aardbeving die plaatsvond op de morgen van Pasen toen de engel uit de hemel neerdaalde om de steen van het graf te wentelen (Matthéüs 28:2).

Al deze dingen heeft Haggai hier van Godswege al moeten en mogen voorzeggen en dat was dus ook één van de voornaamste redenen dat de tempel met grote spoed herbouwd zou moeten worden. Het zou niet lang meer duren voordat de beloofde Zaligmaker zou komen om Zijn voetstappen te zetten in het huis van Zijn Vader. Hij zou daarbinnen gedragen worden door Maria Zijn moeder (Lukas 2:22 en 27). Hij zou daar in de armen genomen worden door Simeon (Lukas 2:28) en gezien worden door Anna (Lukas 2:38). Op twaalfjarige leeftijd zou Hij daar Zelf de leraren van Israël onderwijzen (Lukas 2:46 en 47), zoals Hij daar ook later de schare zou onderwijzen (onder andere Johannes 8:2). Hoe zou dat alles mogelijk zijn als op dat moment de muren van het huis des Heeren nog zwartgeblakerd zouden zijn?

Wat niet gebeurd was in de tempel die Salomo destijds gebouwd had zou juist wel gebeuren in de tempel die de Judeeërs nu bouwden: Christus zou daar Zelf in komen. Dat was ook de reden waarom de heerlijkheid van dit laatste huis toch groter zou zijn dan van het eerste huis (vers 10). De tweede tempel zou met de heerlijkheid van Christus Zelf vervuld worden.

Daar kwam nog wat bij. Zo lang de Heere Jezus niet gestorven was, zou de offerdienst in de tempel nodig blijven tot verzoening van de zonden van het volk. Ook met het oog daarop moest Gods huis herbouwd worden. De bediening der verzoening moest voortgaan. Daarbij gold voor de offers die de priesters brachten dat deze een heenwijzing waren naar het volmaakte offer dat Christus zou brengen. Zou aan deze zaken geen afbreuk gedaan worden als dat moest gebeuren in een tempel die nog steeds niet herbouwd was?

Met heerlijkheid vervuld

Overigens geldt voor de tweede tempel, net als voor de eerste, dat ook deze uiteindelijk niet is blijven bestaan, maar verwoest is. Dat is door de Romeinen gebeurd in het jaar 70 na Christus. Ook de tweede tempel is dus uiteindelijk van voorbijgaande aard geweest. Niettemin lezen wij in het achtste vers: “En Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE der heerscharen”. Dat roept wel de vraag op: hoe vallen deze woorden te rijmen met het tijdelijke karakter van de tweede tempel en de uiteindelijke verwoesting daarvan?

Toen de eerste, door Salomo gebouwde, tempel ingewijd werd, vervulde de heerlijkheid des Heeren het gehele huis. Het gevolg daarvan was dat zelfs de priesters niet in Gods huis konden staan (1 Koningen 8:10 en 11). De tweede tempel, zo hoorden wij al, zou op een geheel andere wijze met Gods heerlijkheid vervuld worden, namelijk door de aanwezigheid van Christus Zelf. Toch is ook de tweede tempel niet van blijvende betekenis geweest. Doordat Christus Zijn bloed op Golgotha heeft gestort, is de gehele offerdienst vervuld en daardoor ook de tweede tempel overbodig geworden. Nadat het uit Zijn mond had geklonken: “Het is volbracht” (Johannes 19:30), scheurde het voorhangsel in de tempel middendoor (onder andere Lukas 23:45). Nooit zou er daarna nog één offer voor de zonde gebracht behoeven te worden.

Dat was er ook de oorzaak van dat het niet erg was dat de materialen die gebruikt werden minder kostbaar waren dan die voor de eerste tempel gebruikt werden. Zoals het evenmin erg was dat de afmetingen kleiner waren. Het zou voor de Heere niet moeilijk geweest zijn om ervoor te zorgen dat er voor de Judeeërs toch evenveel goud en zilver beschikbaar zou zijn als in de dagen van Salomo. Al het goud en zilver van deze aarde stond en staat Hem immers ter beschikking. Hij kan het in waarheid zeggen: “Mijne is het zilver en Mijne is het goud, spreekt de HEERE der heerscharen” (vers 9). Maar de heerlijkheid van de tweede tempel zou gelegen zijn in de aanwezigheid van Christus Zelf. Door Hem, als door de enige Hogepriester, zou een volkomen offerande gebracht worden zoals nooit eerder door een priester of hogepriester gebracht kon worden.

De Judeeërs moesten de tempel met haast bouwen, maar moesten tegelijkertijd ook leren verstaan dat het uiteindelijk niet ging om een tempel door mensenhanden gemaakt, maar om het onbeweeglijk Koninkrijk dat Christus door Zijn lijden, sterven en heerlijke opstanding zou oprichten (Hebreeën 12:28). Het gaat om dat gebouw waarvan God Zelf de Kunstenaar en Bouwmeester is (Hebreeën 11:10) en dat naar Gods gemaakt bestek zal verrijzen. Van dat gebouw is Jezus Christus Zelf het Fundament en de Hoeksteen (onder andere Psalm 118:22, Efeze 2:20 en 1 Petrus 2:6 en 7). Van dat huis zijn degenen die zalig worden de levende stenen en het zal pas klaar zijn als de laatste van Gods kinderen zal zijn toegebracht (onder andere 2 Korinthe 6:16, Efeze 2:22 en 1 Petrus 2:5).

Wens aller heidenen

Haggai moest de Judeeërs dus van Godswege wijzen op de komende Christus en mocht hen er ook op wijzen op welke wijze door Hem het huis van Zijn Vader gebouwd zou worden: “Ja, Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen” (vers 8a). Overigens zou het woord “heidenen” door ons op een verkeerde wijze uitgelegd kunnen worden. In het Hebreeuws wordt een woord gebruikt dat vertaald kan worden met “volkeren”. Naast de heidense volkeren moet hier toch ook aan het volk der Joden gedacht worden.

Het is wel zeer opmerkelijk dat Christus “de Wens aller heidenen” - we kunnen dit vanuit het Hebreeuws ook vertalen met “de Begeerte aller heidenen” of “de Heerlijkheid aller volken” - wordt genoemd en ook dat gezegd wordt dat al de heidenen zullen beven en tot Hem zullen komen. Het tegenovergestelde leek en lijkt toch eerder het geval te zijn? De Joden hebben later toch geroepen om de kruisiging van de Heere Jezus (onder andere Lukas 23:21 en Johannes 19:6) en door Romeinse soldaten is dat vonnis toch voltrokken? Wat bleek het waar te zijn: “Hij was in de wereld... en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen” (Johannes 1:10 en 11). In onze dagen lijkt dat bepaald niet anders te zijn. Veel meer lijkt waar te zijn wat Jesaja heeft geprofeteerd: “Als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben” (Jesaja 53:2b). De opmerking van zowel de Kanttekenaren als Calvijn dat wij in dit verband met name zullen moeten denken aan de uitverkorenen, dat die bevende zullen komen, lijkt dan ook terecht te zijn.

Toch is het beter om te laten staan wat er staat: al de heidenen zullen beven en komen tot de Wens aller heidenen. Ook voor degenen die niet uitverkoren zijn breekt namelijk vroeger of later de dag aan dat zij bevend zullen knielen voor Hem over Wie Haggai profeteert als de Wens aller heidenen. Als dat echter pas zal zijn op het ogenblik dat wij sterven of op de dag van Christus' wederkomst zal het eeuwig te laat zijn. Dan zullen wij de Naam van de Heere Jezus wel moeten belijden, maar dat zal dan op die dag niet meer kunnen strekken tot ons eeuwig behoud.

Er mag echter ook een volk zijn, uit Jood en heiden geboren, dat, gedurende de genadetijd die zij van de Heere ontvangen, leert beven voor Gods Aangezicht en met smeking en geweent terecht mag komen aan de voeten van Hem Die de Wens aller heidenen is. Dat zij bevende zullen komen tot de Wens aller heidenen is echter niet hun eigen verdienste. De Heere zegt bij monde van Haggai dat dat Zijn werk is: “Ja, Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen...”. Het “Ik zal doen beven” ziet op het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest. Door de levendmakende kracht van Zijn Geest maakt de Heere Zijn volk gewillig op de dag van Zijn heirkraft (Psalm 110:3). Zien wij deze profetie, bijvoorbeeld, niet tot vervulling komen op de eerste Pinksterdag, als, na de door Petrus gehouden pinksterpreek, drieduizend zielen het verslagen uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?”, maar ook gehoor geven aan de oproep: “Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus” (Handelingen 2:37 en 38)?

In de woorden “Ik zal doen beven en zij zullen komen” klinkt door dat niemand uit zichzelf voor God buigt en niemand uit zichzelf aan de voeten van de Heere Jezus terecht komt. Dat is het werk van de Heilige Geest, Die overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel (Johannes 16:8). Wat is het nodig dat een mens zichzelf als schuldig leert kennen voor Gods Aangezicht, opdat zo ons harde hart verbroken wordt en we op onze knieën gebracht worden om de Heere niet alleen onze schuld te belijden, maar ook om genade te smeken. Dan mag echter ook heerlijk blijken dat Christus, Die de Wens aller heidenen is, het Zelf zegt: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht” (Matthéüs 11:28-30).

Vrede in deze plaats

Het laatste waar Haggai de Judeeërs bij deze tweede profetie op mocht en moest wijzen is dat de Heere Zijn volk beloofde dat Hij vrede zou geven in deze plaats: “...en in deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de HEERE der heirscharen” (vers 10b). Op de plaats waar zij op dat moment stonden, bij de nog zwartgeblakerde muren van de tempel in Jeruzalem, herinnerde alles nog aan de verwoestingen die de Babyloniërs hadden aangericht ten tijde van de ballingschap. Ten diepste was de verwoeste tempel een zichtbaar teken van Gods gramschap jegens Zijn volk.

Nu beloofde de Heere echter op deze plaats - letterlijk staat er: *in deze plaats* - vrede te zullen geven. Het zoete van de vrede met God zou straks weer ervaren worden als de muren van de tempel hersteld zouden zijn en als de offers weer gebracht zouden worden op een wijze zoals dat in de niet herbouwde tempel toch niet kon. Dan zou het volk het mogen weten dat de Heere weer woonde te midden van Zijn volk.

De woorden “vrede in deze plaats” wijzen niet alleen op de herstellende tempel. Ze wijzen ook heen naar de Vredevorst, Jezus Christus. Van Hem zegt Paulus: “Want Hij is onze Vrede” (Efeze 2:14). Hij zou eenmaal komen en de tempel die zij nu herbouwen, als het huis van Zijn Vader, binnengaan. Hij is Degene in en door Wie God de Vader volkomen vrede zou geven. Die vrede zou Hij verwerven door Zijn lijden en Zijn sterven, waarna er ook nooit meer een offer in de tempel gebracht zou behoeven te worden. Al degenen aan wie Hij Zich, door Woord en Geest, openbaart en in wier harten Hij woont zullen, met elkaar, de tempel des levenden Gods genoemd worden (2 Korinthe 6:16). Zij mogen weten van een vrede die alle verstand te boven gaat (Filippenzen 4:7). In hun leven wordt de drieënige God verheerlijkt wanneer zij wandelen in de wegen die de Heere hen wijst in Zijn Woord (Jesaja 2:3). Als zij sterven mogen zij eeuwig delen in Christus’ heerlijkheid (Johannes 17:24) en na Zijn wederkomst zullen zij wonen in die stad waarin geen tempel meer zal zijn, want de almachtige Heere zal haar Tempel zijn en het Lam (Openbaring 21:22).

Aller

De woorden die Haggai destijds moest spreken “Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen”, zijn ook nu nog van betekenis voor allen die dit Woord horen of lezen. In Haggai’s tweede profetie wordt iedereen bij name genoemd. De Heere Jezus wordt hier namelijk “de Wens *aller* heidenen” genoemd. Uiteindelijk geldt voor ieder mens die ooit op aarde geleefd heeft dat hij of zij in deze woorden begrepen is. Daarom zal het diep aangrijpend zijn als wij pas bij ons sterven of op de dag van Christus’ wederkomst zullen beven. Wat erg zal het zijn als een mens dan pas zijn zondeschuld gaat zien en dan pas zal roepen om genade om erachter te komen dat er geen verhooring meer is. Daarom zijn de woorden van Psalm 96:9 zo van belang: “Aanbidt den HEERE in de heerlijkheid des heiligdoms; schrikt voor Zijn Aangezicht, gij ganse aarde”.

Er ligt echter ook een grote troost in de woorden “Ik zal al de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen”. Deze woorden worden tot troost als we erachter gebracht zijn dat ons eigen hart zo biddeloos en onbuigzaam is en wij aan de weet gekomen zijn dat er van onze kant geen verandering mogelijk is. De Heere zegt: “Ik zal...doen beven, en zij zullen komen”. Dan mag de Heere gesmeekt worden om Zijn grote daden. Daarbij hoeft niemand zich de vraag te stellen of de Heere Jezus wel voor hem of haar gekomen is. Hoe heerlijk klinkt dat door in Zijn Naam: Hij is de Wens *aller* heidenen. Hoe zegenrijk mag het dan zijn om, hoewel bevende, toch te buigen aan de Troon der genade en de Vredevorst te smeken om de vrede die in Hem te vinden is. Dan zal het waar mogen worden, op Gods tijd en wijze: “En in deze plaats zal Ik vrede geven”.

Vragen

1. Wat is de diepste reden waarom de Judeeërs niet moedeloos mogen zijn, maar voort moeten gaan met de herbouw van de tempel?
2. Waarom moet Haggai in dit verband over “een weinig tijds” spreken en moet bijvoorbeeld de apostel Johannes, als het over de wederkomst gaat, bekend maken dat het al “de laatste ure” is (1 Johannes 2:18), terwijl de Heere in Zijn alwetendheid toch weet dat al deze dingen in de ogen van de mensen heel lang lijken te duren?
3. Kunt u uitleggen dat, terwijl de eerste tempel inderdaad van mooiere materialen gebouwd was en groter was dan de tweede, toch de heerlijkheid van dit laatste huis groter was dan van het eerste?
4. Welke troost ligt er in het feit dat de Heere Jezus “de Wens aller heidenen” wordt genoemd? Welke reden tot schrik ligt er in deze woorden?